

ACOI roept de minister van Defensie op om journalistieke Woo-verzoeken met prioriteit en urgentie te behandelen

Behandel journalistieke Woo-verzoeken met prioriteit en urgentie. Dat is het belangrijkste advies van het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) aan de minister van Defensie.

Ondanks een constructieve bemiddeling, ruime termijnen en een duidelijk gecommuniceerde deadline van de journalist, lukte het Defensie niet de gevraagde informatie op tijd openbaar te maken. Een gemiste kans voor het goed informeren van de samenleving.

Belangrijke rol van (onderzoeks-)journalisten

Het ACOI heeft zich eerder uitgesproken over de belangrijke rol van (onderzoeks-)journalisten in onze samenleving. Zij fungeren niet alleen als waakhond van de democratie, maar ook als betrouwbare intermediair: een Woo-verzoek van een journalist is vanuit dat perspectief een mooie kans om de samenleving goed te informeren en zo een tegenwicht te bieden aan de desinformatie die rondgaat. Hierover schreef onze voorzitter Ineke van Gent al eerder een opinie-artikel.

> [Lees het opinie-artikel van Ineke van Gent](#)

Actualiteitswaarde

Toch worden Woo-verzoeken van onderzoeksjournalisten door de overheid vaak direct bij binnenkomst als 'politiek-bestuurlijk gevoelig' bestempeld. Hierdoor

verloopt de voorbereiding en afstemming van openbaarmakingsbesluiten via meer schijven, soms tot aan de bewindspersoon. Dit zorgt ervoor dat de afhandeling van verzoeken met een hoog maatschappelijk belang in de praktijk vaak langer duurt, waardoor de actualiteitswaarde voor de samenleving verdampt. Hoe meer personen en directies bij de behandeling betrokken zijn, hoe meer de verantwoordelijkheid daarvoor wordt gedeeld. Het is dan ook van belang dat de verantwoordelijkheid voor een voortvarende behandeling breed in de organisatie wordt gedragen. Uitval of vertrek van een medewerker mag niet leiden tot wekenlange vertraging, zeker wanneer dit ten koste gaat van de (tijdige) openbaarmaking.

Advies en bemiddeling

De afgelopen maanden heeft het Adviescollege bemiddeld tussen een journalist van Investico en het ministerie van Defensie. De journalist vroeg om informatie over de compensatie van burgerslachtoffers in Irak, voor een geplande publicatie en aflevering van onderzoeksplatform BOOS van omroep BNNVARA. Alhoewel het Woo-verzoek ruimschoots op tijd ingediend werd, kwam de informatie te laat en werd de uitzending gemaakt zonder de gevraagde informatie vanuit Defensie.

De afhandeling van het Woo-verzoek duurde uiteindelijk negen maanden. Alleen al de interne afstemmings- en parafenlijnen namen 2,5 maand in beslag, mede door het plotselinge vertrek van een directeur. Naar aanleiding van de bemiddeling heeft het ACOI een advies uitgebracht. Hierin is kritisch gekeken naar hoe het ministerie van Defensie de interne afstemmings- en goedkeuringsprocedures heeft ingericht.

Kern van het advies

1. Behandel journalistieke Woo-verzoeken met de daarbij horende prioriteit en urgentie.

2. Stroomlijn de interne afstemmings- en parafenlijn en leg concrete afspraken vast over doorlooptijden en het aanspreken daarop.

Link naar het advies

Brief - Advies na bemiddeling met Investico inzake Woo-verzoek compensatie burgerslachtoffers Irak (PDF, 453 kB)

Nieuws